

Sygn. akt III Cz 256/16

III Cz 470/16

POSTANOWIENIE

Dnia 9 sierpnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy
w następującym składzie :

Przewodniczący – Sędzia SO Krystyna Wiśniewska - Drobny

Sędziowie SO Andrzej Dyrda (spr.)

SR(del.) Joanna Łukasińska - Kanty

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 9 sierpnia 2016 roku

sprawy z powództwa W. O. (O.), S. O. (O.)
i K. O. (O.)

przeciwko E. O. (O.)

o alimenty

na skutek zażaleń pozwanego

na postanowienie Sądu Rejonowego w Jastrzębiu - Zdroju

z dnia 8 lutego 2016 r., sygn. akt III RC 419/15

postanawia :

- 1. oddalić zażalenie na rozstrzygnięcie zawarte w punkcie 1 zaskarżonego postanowienia;**
- 2. oddalić zażalenie na rozstrzygnięcie zawarte w punkcie 2 zaskarżonego postanowienia.**

SSR(del.) Joanna Łukasińska-Kanty SSO Krystyna Wiśniewska-Drobny SSO Andrzej Dyrda

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Jastrzębiu-Zdroju postanowieniem z dnia 8 lutego 2016r. udzielił zabezpieczenia poprzez zobowiązanie pozwanego E. O. do uiszczania na rzecz małoletnich powodów W. O. i S. O. kwot po 400 zł miesięcznie na rzecz każdego z nich, łącznie 800 zł miesięcznie płatnych z góry do rąk matki małoletnich powodów K. O. do dnia 10-go każdego miesiąca wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w stosunku rocznym w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat – do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w sprawie, oraz udzielił zabezpieczenia poprzez zobowiązanie pozwanego E. O. do uiszczania na rzecz powódki K. O. kwoty po 400 zł miesięcznie płatnych z góry do rąk powódki K. O. do dnia 10-go każdego miesiąca wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w stosunku rocznym w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat – do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w sprawie, w pozostałej części wnioszek oddalając.

Orzeczenie to poprzedził ustaleniem, że K. O. pozostaje w związku małżeńskim z E. O. od 28 czerwca 2003 roku. Z małżeństwa pochodzi dwójka małoletnich dzieci W. O. urodzona (...) oraz S. O. urodzony (...).

K. O. posiada z poprzedniego małżeństwa syna K. Z., który obecnie ma 25 lat i zamieszkuje u swojej narzeczonej.

Małoletni S. O. jest uczniem klasy 3 szkoły podstawowej, a małoletnia W. O. jest uczennicą klasy 6 szkoły podstawowej. Małoletni powodowie są zdrowi, nie uczęszczają na żadne płatne zajęcia.

K. O. we wrześniu 2015 roku na skutek nagannego zachowania się pozwanego E. O. opuściła pozwanego i wprowadziła się wraz z dziećmi do mieszkania swego ojca G. D. oraz jego żony A. D..

K. oraz E. O. mają ograniczoną władzę rodzicielską wobec małoletnich S. i W. poprzez ustanowiony nadzór kuratora nad sposobem wykonywania tej władzy.

Powódka K. O. ma 52 lata, wykształcenie zawodowe, z zawodu jest rolnikiem. W przeszłości nie pracowała zawodowo, zajmowała się prowadzeniem domu, wychowaniem dzieci. Wspólnie z pozwanym prowadziła gospodarstwo rolne. Źródłem utrzymania powódki oraz członków jej rodziny były dochody uzyskiwane z gospodarstwa rolnego, stanowiącego własność pozwanego.

Powódka K. O. nie posiada żadnego majątku osobistego, jest osobą zdrową. Aktualnie poszukuje pracy i jest zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoba poszukująca pracy po uprzednim jej wyrejestrowaniu przez pozwanego z ubezpieczenia dla rolników. Koszty swojego utrzymania K. O. oceniła na kwotę 500 złotych miesięcznie, które obejmują: koszty zakupu żywności 300 zł, środków higieniczno kosmetycznych 70 zł oraz koszty zakupu odzieży 100 zł.

Koszty utrzymania małoletnich powodów W. oraz S. O. wynoszą około 600 zł miesięcznie na każde z nich. Obejmują one wydatki związane z zakupem wyżywienia w wysokości 300 zł, koszty zakupu środków higieniczno-kosmetycznych 70 zł, koszty zakupu odzieży 100-150 zł oraz koszty związane z edukacją małoletnich w wysokości po 25 zł miesięcznie. We wrześniu 2015 roku na zakup podręczników i wyposażenia szkolnego dla każdego z małoletnich powodów wydatkowała po 400 zł. przy czym pieniądze te otrzymała od swego ojca G. D.. W szkole u małoletnich powodów K. O. została zwolniona z obowiązku uiszczenia opłaty za ubezpieczenie, nie zapłaciła też opłaty za komitet rodzicielski, która to opłata jest dobrowolna.

Pozwany E. O. wyrejestrował powódkę K. O. z ubezpieczenia rolników.

Powódka K. O. pozostaje na utrzymaniu swojego ojca G. D. który jest emerytem i otrzymuje świadczenia emerytalne w wysokości ponad 3 tys. zł. netto. G. D. pozostaje w związku małżeńskim z A. D. która otrzymuje świadczenie emerytalne w wysokości ponad 1 tys. miesięcznie.

G. D. oraz A. D. są osobami starszymi, chorującymi przewlekle, przy czym G. D. wymaga rehabilitacji a A. D. wymaga opieki osób trzecich. W mieszkaniu G. D. oraz jego żony A. D. które składa się z trzech pokoi K. D. wraz z małoletnimi powodami zajmuje 2 pokoje.

Opłaty związane z utrzymaniem mieszkania w całości pokrywa G. D. oraz A. D..

Pozwany E. O. mieszka w domu jednorodzinnym znajdującym się na terenie gospodarstwa rolnego które prowadzi i które stanowi jego własność.

Pozwany E. O. utrzymuje się ze sprzedaży świń oraz byków do zakładów przetwórstwa mięsnego osiągając z tego tytułu dochodu wysokości około 4 tys. zł miesięcznie. Ponadto pozwany E. O. otrzymuje w ramach systemów wsparcia bezpośredniego środki unijne dla rolników, których wysokość w 2015 roku wynosiła około 14 tys. złotych. Pozwany posiada w ramach gospodarstwa rolnego liczne maszyny w postaci sadzarki, kosiarki, cyklopu itd. Pozwany spłaca kredyt zaciągnięty w Banku (...) na kwotę 8.000 zł za zgodą powódki K. O.. Pozwany E. O. spłaca zobowiązania kredytowe zaciągnięte przez strony. Pozwany E. O. praktycznie cały osiągnięty dochód przeznacza na potrzeby własne albowiem jedynie 400 zł miesięcznie przekazuje dobrowolnie na potrzeby małoletnich dzieci do rąk swej żony.

Pozwany E. O. otrzymuje z Urzędu Gminy zwrot części kwot wydatkowanych na paliwo do ciągnika po przedłożeniu przez niego stosownych faktur.

Uwzględniając wskazane powyżej okoliczności, jak również wskazując na podstawy prawne zabezpieczenia roszczenia powodów, tj. art. 135 § 1 k.r.o. oraz art. 27 k.r.o. jak również art. 753 § 1 k.p.c. w zw. z art. 730 § 1 k.p.c. i art. 730¹ k.p.c. i art. 731 k.p.c., Sąd udzielił zabezpieczenia poprzez zobowiązanie E. O. do uiszczania na rzecz powódki K. O. oraz na rzecz małoletnich powodów W. i S. po 400 zł miesięcznie na rzecz każdego z nich. W ocenie Sądu kwota ta odpowiada możliwościom zarobkowym i majątkowym pozwanego i pozwoli powódce oraz małoletnim dzieciom stron na zaspokojenie ich niezbędnych potrzeb. Sąd stwierdził, że pozostałe potrzeby własne oraz potrzeby małoletnich powodów powódka K. O. winna zabezpieczyć sama, gdyż ona również jest zobowiązana do alimentowania małoletnich powodów w miarę swych sił oraz swych możliwości zarobkowych i majątkowych. Sąd nadto uwzględnił, iż K. O. swój obowiązek alimentacyjny wobec małoletnich powodów realizuje poprzez osobiste starania o ich utrzymanie, wychowanie oraz zapewnienie im mieszkania za które to mieszkanie opłaty ponosi ojciec powódki i dziadek małoletnich powodów. Sąd zwrócił nadto uwagę, że na obecnym etapie postępowania nie dysponuje informacjami dotyczącymi wydatków ponoszonych przez G. D. związanymi z utrzymywaniem zajmowanego przez niego, jego żonę oraz powódkę i jej małoletnie dzieci mieszkania jak również kosztów związanych z leczeniem G. D. i A. D..

W pozostałej części, Sąd oddalił wniosek jako nadmiernie wygórowany biorąc pod uwagę koszty utrzymania powódki oraz małoletnich powodów wskazane przez powódkę

Zażalenie na to postanowienie wniósł pozwany.

Zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a polegający na uznaniu, że pozwany posiada możliwości majątkowe oraz zarobkowe, aby na czas trwania postępowania łożyć na rzecz powodów kwotę w łącznej wysokości 1.200 zł miesięcznie oraz błędnym ustaleniu zakresu usprawiedliwionych potrzeb powodów.

Na tych podstawach wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez oddalenie wniosku, względnie jego zmianę poprzez udzielenie zabezpieczenia w kwocie po 200 zł na każde z małoletnich dzieci i oddalenie wniosku w pozostałym zakresie, a nadto, zasądzenie od K. O. na rzecz pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie mogło odnieść skutku.

Celem zabezpieczenia roszczenia alimentacyjnego nie jest zapewnienie egzekucyjnego wykonania przyszłego wyroku, lecz natychmiastowe dostarczenie uprawnionemu środków utrzymania (patrz: Komentarz do art. 753 kodeksu postępowania cywilnego, [w:] Bodio J., Demendecki T., Jakubecki A., Marcewicz O., Telenga P., Wójcik M.P., Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, Oficyna, 2008, wyd. III.).

W tym miejscu należy nadmienić, iż niezależnie od treści art. 753 § 1 k.p.c., dokonując zabezpieczenia na tym etapie postępowania Sąd Rejonowy winien wziąć pod uwagę nie tylko ocenę tego, czy roszczenie powodów zostało uprawdopodobnione, ale również dokonać oceny wniosku o zabezpieczenie w świetle zgromadzonego materiału dowodowego, co w niniejszej sprawie uczynił w sposób prawidłowy.

Nie można nadto pominąć, że Sąd udzielając zabezpieczenia opiera się jedynie na uprawdopodobnieniu istnienia roszczenia, co stanowi odejście od ścisłego formalizmu dowodowego. Tym samym uwzględnienie zgłaszanego wniosku następuje w przypadku gdy strona wykaże, choć w sposób nie dający pewności, że powołane okoliczności są wiarygodne i prowadzą do uznania opisanego na ich podstawie stanu faktycznego. Stanowi to więc rygor zdecydowanie słabszy niż w przypadku konieczności udowodnienia tych przesłanek. Istotne jest jednak zwrócenie uwagi, że w orzecznictwie wskazuje się, że uprawdopodobnienie nie może w zasadzie opierać się na samych twierdzeniach strony.

Uprawdopodobnienie roszczenia w postępowaniu zabezpieczającym, wymaga od uprawnionego aby przedstawił i należycie uzasadnił twierdzenia, które stanowią podstawę dochodzonego roszczenia, zarówno co do okoliczności faktycznych, na których opiera się roszczenie jak i podstawy prawnej roszczenia, która powinna być również prawdopodobna (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 17 lipca 2013r., I ACz 1182/13).

Roszczenie powódki K. O. ma swoją materialną podstawę w art. 27 k.r.o., zgodnie z którym, oboje małżonkowie obowiązani są, każdy według swych sił oraz swych możliwości zarobkowych i majątkowych, przyczynić się do zaspokajania potrzeb rodziny, którą przez swój związek założyli. Ustalając ten obowiązek należy uwzględnić zasadę równej stopy życiowej, która „nie oznacza, że podział dochodów małżonków między poszczególnych członków rodziny ma być w pełni proporcjonalny do ich liczby, gdyż powinien być on dokonany z uwzględnieniem usprawiedliwionych potrzeb każdego z członków rodziny.” (Komentarz do art. 27 k.r.o., teza 8 [w:] Sychowicz Marek, Ciepła Helena, Kalus Stanisława, Domińczyk Tadeusz, Piasecki Kazimierz (red.), Czech Bronisław Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz, Lex Polonica).

Pozwem wniesionym 22 października 2015r. powódka K. O. domagała się zasądzenia na jej rzecz alimentów w kwocie 1.000 zł miesięcznie. W piśmie procesowym z dnia 8 lutego 2016r. wniosła o udzielenie zabezpieczenia na kwotę po 500 zł miesięcznie. Koszty utrzymania rodziny oszacowała na łączną kwotę około 1.500 zł, przedstawiając wyłącznie ogólną ich strukturę. Uznać zatem należało, że powódka uprawdopodobniła istnienie usprawiedliwionych potrzeb jako osoby uprawnionej do świadczeń z art. 27 k.r.o., natomiast zasądzone świadczenie mieści w się możliwościach zarobkowych pozwanego, które jak wynika z akt spraw, są znaczne. Pozwany uzyskuje roczny przychód w kwocie 50.000 zł. Pomimo znacznych kosztów utrzymania jak również uzyskiwania przychodu, nie można jednak pominąć, że pozwany 21 października 2015r. był w stanie dokonać spłaty pożyczki w wysokości 68.671,84 zł (k. 139), jak również w analogicznym okresie (wrzesień – październik 2015r.) dokonał sprzedaży nieruchomości oraz ruchomości w postaci ciągnika za łączną kwotę 205.000 zł (k. 201 – 203), co wskazuje na posiadanie przez niego znacznych możliwości majątkowych. Uwzględniając zatem wysokość udzielonego zabezpieczenia, jak również wskazaną przez powódkę strukturę kosztów ich utrzymania, a także koszty utrzymania pozwanego i jego możliwości majątkowe i zarobkowe, Sąd Okręgowy uznał, że zabezpieczenie zostało udzielone zasadnie. Zwrócić bowiem należy uwagę, że treścią obowiązku z art. 27 k.r.o. jest przyczynianie się do zaspokojenia potrzeb rodziny, z czego jednoznacznie wynika, że pozwany jest zobowiązany do partycypowania w kosztach utrzymania powódki i małoletniej dzieci.

Roszczenie natomiast małoletnich powodów ma swoją materialną podstawę w art. 133 § 1 k.r.o. oraz art. 135 § 1 k.r.o., zgodnie z którym, zakres tych świadczeń zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

Pozwem wniesionym 22 października 2015r. małoletni powodowie domagali się zasądzenia na ich rzecz alimentów w kwocie 900 zł miesięcznie. W piśmie procesowym z dnia 8 lutego 2016r. wniosła o udzielenie zabezpieczenia na kwotę po 500 zł miesięcznie. Koszty utrzymania rodziny oszacowała na łączną kwotę około 1.500 zł, przedstawiając wyłącznie ogólną ich strukturę.

Uwzględniając cel zabezpieczenia świadczenia alimentacyjnego, wysokość udzielonego zabezpieczenia, jak również koszty utrzymania małoletnich w kwotach po 600 zł miesięcznie, jak również aktualną sytuację majątkową i zarobkową każdego z rodziców, Sąd Okręgowy nie stwierdził podstaw do zmiany zaskarżonego orzeczenia. Wskazać bowiem należy, że wysokość udzielonego zabezpieczenia stanowi pokrycie dwóch trzecich szacunkowych kosztów utrzymania małoletnich powodów S. i W.. Nadto, jak wynika z poczynionych ustaleń, pozwany dobrowolnie przekazywał na utrzymanie małoletnich 400 zł miesięcznie, które jednak nie są w stanie pokryć usprawiedliwionych i najbardziej niezbędnych potrzeb małoletnich. Z tych względów, konieczne było udzielenie zabezpieczenia w kwocie wyższej aniżeli przyjętej przez pozwanego, zabezpieczając tym samym konieczność uzyskania przez małoletnich środków utrzymania.

Z tych względów, na obecnym etapie postępowania zakres udzielonego zabezpieczenia odpowiada przesłankom z art. 133 § 1 k.r.o. oraz art. 135 § 1 k.r.o., a zatem nie było podstaw do minimalizowania tego zabezpieczenia.

Z przyczyn wskazany powyżej, zażalenie pozwanego podlegało oddaleniu w oparciu o art. 385 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. i art. 397 § 2 k.p.c.

SSR (del.) Joanna Łukasińska – Kanty	SSO Krystyna Wiśniewska – Drobny	SSO Andrzej Dyrda
---	----------------------------------	-------------------